

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT TIBBIYOT UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»

Toshkent davlat tibbiyot universiteti
O‘quv ishlari bo‘yicha
prorektor Q.N.Xaitov

2025 yil « ____ » _____

**DERMATOVENEROLOGIYA
FANI BO‘YICHA SILLABUS
Kunduzgi bo‘lim uchun
4-kurs**

Bilim sohasi:	900 000	–	Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot
Ta’lim sohasi:	910 000	–	Sog‘liqni saqlash
Ta’lim yo‘nalishlari:	60911100	–	Xalq tabobati

Toshkent – 2025

FAN SILLABUSI
Tibbiy pedagogika va davolash fakulteti

Xalq tabobati ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Dermatovenerologiya
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	D1702
Yil:	2025 – 2026
Semestr:	VII
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	60
Ma'ruza	6
Amaliy mashg'ulotlar	24
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	30
Kredit miqdori:	2,0
Baholash shakli:	Og'zaki
Fan tili:	O'zbek tili

Fan maqsadi (FM) (fanning maqsadi oilaviy shifokor tayyorlashdagi ahamiyati nuqtai-nazaridan shakllantiriladi)	
FM1	Teri tanosil va bolalar teri tanosil kasalliklari fanini o'qitishdan maqsad talabalarga, teri va shilliq qavatlar kasalliklari, jinsiy yo'l orqali yuqadigan kasalliklar etiopatogenezi, klinikasi, klassifikatsiyasi, tekshirish usullari va taqqoslov tashxisi bo'yicha bilimlarni shakllantiradi. Urgent dermatologik xolatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishni, teri va og'iz shilliq qavatlari turli sabablar bilan yallig'langanda (shu jumladan allergik va zamburug'li kasalliklarda) umumiy va maxalliy davolashni umumiy qoidalarini o'rgatadi, hamda teri va tanosil kasalliklarini profilaktikasi va dispanserizatsiya qoidalari bilan tanishtiradi. Mutaxassislariga to'g'ri yo'llanma berishda DTS va xalq tabobati mutaxassisi Kvalifikatsion xarakteristikasiga mos ravishda bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish vazifalarini bajaradi.
Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Fiziologiya (F12304)
2.	Patologiya (P1304)
3.	Farmakologiya (F13404)
4.	Ichki kasalliklar propedevtikasi (IK134567818)

Ta'lim natijalari (TN) (ta'lim natijalari oilaviy shifokor egallashi lozim kasbiy kompetentsiyalarni hisobga olgan holda shakllantiriladi)

	Bilim jihatidan:
TN1	derma va epidermisdagi umumiy patologik o'zgarishlarni, kattalarda va bolalarda teri va og'iz shilliq qavatining orttirilgan va tug'ma, zamburug' va o'sma kasalliklarni klinik kechishini bilish, o'quv, ilmiy adabiyot va ma'lumotnomalar bilan mustaqil ravishda ishlay bilish, bolalar va kattalardagi teri, teri xosilalari, shilliq qavatlarining tug'ma va orttirilgan xastaliklarini, zamburug'li va o'sma kasalliklarini mustaqil ravishda aniqlash haqida tasavvurga ega bo'lishi
TN2	teri va shilliq qavatlarining patologik urgent holatlarda birinchi tibbiy yordamini ko'rsatishni, teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlarining tekshirish usullarini egallamoq, birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalarni aniqlash, tashxis qo'yishda asosiy fenomen va sinamalarni o'tkazishni usullarini, mikroskopik tekshiruvlar uchun patologik materiallar olish usullarini, teri kasalliklarining maxalliy davolash tamoyillarini, asosiy kasallikning klinik kechishini o'ziga xos xususiyatlarini, asoratlar va yo'ldosh kasalliklarini, O'zbekiston Respublikasida qabul qilingan kasalliklar tasnifiga muvofiq klinik tashxisni ta'riflash va asoslashni, kasallik rivojlanishining individual va patologik xususiyatlarini xisobga olgan holda kompleks taktikani aniqlashni, reabilitatsion, profilaktik, sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tadbirlar rejasini ishlab chiqishni, dispanser kuzatuvini o'tkazishni bilishi va ulardan foydalana olishi
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN3	Dermatologik bemorlarga to'g'ri tashxis qo'yish
TN4	Dermatologik bemorlarni davolashda mos keluvchi davolash standartlaridan foydalanish
TN5	Bemorning kasallik tashxisiga asoslangan holda, uning yoshi, vazni, kasalligini kechishiga ko'ra davolash usulini tanlash
TN6	Kasallik tarixini yozish, vaqtinchalik ishga qobiliyatsizlik ekspertizasini o'tkazish, anafilaktik shok, o'tkir eshakyemi, Kvinke shishida tez yordam ko'rsatish usullarini o'zlashtirish
TN7	Tibbiyot hujjatlarini olib borish va laborator-uskunaviy tekshiruvlarning natijalarini taxlil qilish, laborator va instrumental tekshirish usullari yordamida klinik tekshiruv o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak

Fan mazmuni (Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarning mavzulari oilaviy shifokor egallashi lozim kasbiy kompetentsiyalar asosida shakllantiriladi)	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Dermatozlarning umumiy klinik belgilari va patomorfologiyasi, birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalari. Bolalar terisining tuzilishi.
M2	Dermatitlar. Allergodermatozlar. Atopik dermatit. Neyrodermit. ekzema. Eshakyemi. Piodermiya. Etiologiyasi, patogenezi. Davolash. Terining zamburug'li kasalliklari. Etiologiyasi. Patogenezi, diagnostikasi.

M3	Jinsiy yo'l bilan yuqadigan kasalliklar: Birlamchi, Ikkilamchi, Uchlamchi zaxm. Zaxm mikrobiologiyasi, epidemiologiyasi, etiopatogenezi. Zaxmdagi immunitet. Klinik-laborator va serologik diagnostika.
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Dermatozlarning umumiy klinik belgilari va patomorfologiyasi, birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalari.
A2	Dermatitlar, Allergodermatozlar, seboreya, ekzema, eshakem. Atopik dermatit, neyrodermit, bolalar qichimasi. Terining yiringli kasalliklari. Etiologiyasi, patogenezi. Piodermiyalarni umumiy kechuvi. Stafilodermiyalar. Oddiy xusnbuzar. Streptodermiyalar. Bolalarda uchraydigan stafilodermiyalar. Piodermiyalarni davolash.
A3	Terining zambrug'li kasalliklari. Etiologiyasi. Patogenezi, diagnostikasi, davolash. Terining virusli kasalliklari. Virusli ekzantemalar, Koksaki virusi. Terining parazitlar kasalliklari. Vitiligo, leshmanioz, moxov.
A4	Psoriasis. Qizil yassi temiratki. Qizil yugurik. Sklerodermiya. Fotodermatozlar. Terining irsiy kasalliklari.
A5	Zaxm: etiologiyasi, yuqish yo'llari, klassifikatsiyasi, umumiy kechishi. Birlamchi zaxm. Ikkilamchi zaxm, klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Uchlamchi va yashirin zaxm klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tug'ma zaxm: klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tug'ma zaxmni profilaktikasi. Zaxmni davosi, profilaktikasi. Klinik va serologik nazorat. Davolanish mezonlari. Zaxmni ro'yxatga olish va ro'yxatdan o'chirish.
A6	So'zak. Qiz bolalar so'zagi, klinik belgilari, laborator tashxislash, davolash va profilaktikasi. Davolanganlik me'zonlari. Nogonokkikli uretritlar. Klinik belgilari, diagnostikasi, davosi va profilaktikasi.

Mustaqil ta'lim (MT)		soat
1.	Kasallik tarixini yozish.	20
2.	Mavzular yuzasidan taqdimot o'tkazish.	20
3.	Amaliy ko'nikmalarni bajarish.	5

Amaliy ko'nikmalar ro'yxati	
1.	Bemorlardan anamnez yig'ish
2.	Dermatologik kasallarni klinik ko'rikdan o'tkazish va davolash rejasini tuzish
3.	Bemorlarning laborator - instrumental tahlil natijalarini interpretatsiya qilish
4.	Birlamchi tashxisni qo'yish va asoslash
5.	Teri va shilliq qavatlarni to'g'ri ko'zdan kechirish
6.	Diaskopiya usulidan foydalanish va talqin qilish
7.	Dermografizm usulidan foydalanish va talqin qilish
8.	Qirtishlab ko'rish usulidan foydalanish va talqin qilish
9.	Psoriatik uchlikni tekshirish
10.	Baltser sinamasini o'tkazish
11.	Benye-Mesherskiy sinamasini o'tkazish

12.	Uikxem to‘rini aniqlay olish
13.	Benye sinamasini o‘tkazish
14.	Vud lampasidan foydalana olish va natijasini talqin qilish

Asosiy adabiyotlar	
1.	Маннанов А.М., Хаитов К.Н. Болалар тери ва таносил касалликлари. Дарслик. –Тошкент. «IQTISOD-MOLIYA» 2016 й.
2.	Родионов А.Н., Заславский Д.В., Сыдиқов А.А. Дерматология. Иллюстрированное руководство по клинической диагностике. – Москва. “Граница”. 2018 г.
3.	Эшбоев Э.Х., Ташкенбаева У.А., Тери-таносил касалликлари ва уларнинг лаборатория ташхисоти. Дарслик. Тошкент. – “Наврўз”. 2018й.
4.	Vaisov A.Sh., Teri-tanosil kasalliklari. Darslik. - Toshkent, “Янги асп авлоди”. 2009 у.
5.	Арифов С.С., Эшбаев Э.Х. Тери-таносил касалликлар. Дарслик. – Тошкент. “Энциклопедия”. 1997 й.

Qo‘shimcha adabiyotlar	
1.	Atif Hasnain Kazmi. Color atlas of clinical dermatology. New Delhi, India. “Jauree Brothers Medical Pub” 2015 г.
2.	Олисова О.Ю., Кожные и венерические болезни. Учебник. – Москва. “Практическая медицина”. 2015г.
3.	Чеботарев В.В., Тамразова О.Б., Чеботарева Н.В., Одинец А.В., Дерматовенерология. Учебник. – Москва. “ГЭОТАР Медиа”. 2013г.
4.	Pasricha J.S., Ramji Gupta. Illustrated Textbook of Dermatology. New Delhi, India. “JP Medical Ltd”. 2013у.
5.	Короткий Н.Г. Кожные и венерические болезни. Учебник. –Москва. “Медицинское информационное агентство”. 2011 г.
6.	Скрипкин Ю.К., Бутов Ю.С., Дерматовенерология. Национальное руководство. –Москва. “ГЭОТАР Медиа”. 2009 г.
7.	Скрипкин Ю.К., Кубанова А.В., Акимов В.Г. Кожные и венерические болезни. Учебник. -Москва, “ГЭОТАР Медиа” 2009г.
8.	Ананьев О.Л., Анисимова Е.В. Кожно-венерические заболевания. Учебник. “ЭКСМО”, 2006 г
9.	Пол К. Бакстон Дерматовенерология. Учебник. Россия. “Бином”, 2005 г.
10.	Элино́р Е. Сан. Дерматология. 100 случаев из практики. Учебник. Россия. “Бином”, 2001 г.

Internet saytlari	
1.	www.mediashhera.aha.ru//dermatol//derm-mn.htm
2.	www.aad.org
3.	www.ziyonet.uz
4.	Pmc.ncbi.nlm.nih.gov

Talabanning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilish mezonlari

100 ballik tizim	5 ballik tizim	Ball olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim
90-100	5	<ul style="list-style-type: none"> -fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yoritma olsa; -fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas; -fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa; -fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa; -berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa; -konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa; -mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa; -barcha amaliy ko‘nikma va malakalarni o‘zlashtirgan bo‘lsa; -nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo‘llay olish; -tizimli yondashish, uzviylikka amal qilgan bo‘lsa.
70-89.9	4	<ul style="list-style-type: none"> -fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas; -fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo‘lsa; -fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirisida bajarsa; -fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa; -fan bo‘yicha konspektini puxta shakllantirgan bo‘lsa; -fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa; -barcha amaliy ko‘nikma va malakalarni o‘zlashtirishga harakt qilgan bo‘lsa;
60-69.9	3	<ul style="list-style-type: none"> -fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lsa; -fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa; -bayon qilish ravon bo‘lmasa; -fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa; -fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.
0-59,9	2	<ul style="list-style-type: none"> -fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa; -fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa; -fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;

		-fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa; -fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa; -fanni bilmasa.
--	--	---

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Xaitov Q.N. – TDTU Dermatovenerologiya, bolalar dermatovenerologiyasi kafedrasini mudiri, professor, t.f.d. Bababekova N.B. – TDTU Dermatovenerologiya, bolalar dermatovenerologiyasi kafedrasini dotsenti, t.f.n.
E-mail:	iskandar.dilmurodovich@gmail.com
Tashkilot:	Toshkent davlat tibbiyot universiteti
Taqrizchilar:	Shomansurova E.A. – TDTU Oilaviy shifokorlik № 1 kafedrasini mudiri, professor, tibbiyot fanlari doktori; Azizov B.S. – TDTU Dermatovenerologiya va kosmetologiya kafedrasini mudiri, dotsent, t.f.n.; Ismailova G.A. – TDTU Dermatovenerologiya kafedrasini professori, t.f.d.

Mazkur Sillabus TDTU o'quv-uslubiy Kengashining 2025-yil _____ -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus Dermatovenerologiya, bolalar dermatovenerologiyasi kafedrasining 2025-yil _____ -sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy departament boshlig'i, t.f.d., prof.

Azizova F.S.

Fakultet dekani, t.f.n., dots.

Valiyev A.R.

Kafedra mudiri, t.f.d., prof.

Xaitov Q.N.